

K otázce přípustnosti užití zařízení jiného - SD EU C-354/22 (Weingut A)

On the Issue of the Admissibility of Using Other's Equipment - CJ EU C-354/22 (Weingut A)

Michal ČERNÝ¹

ABSTRAKT

Text se zabývá otázkou přípustnosti užití zařízení jiné osoby (vč. zaměstnanců) při výrobě produktu s chráněným označením, zejména vína. Komentuje rozsudek Soudního dvora EU C-354/22 (Weingut A), který vymezil podmínky, při jejichž dodržení je tato praktika v souladu s požadavky na produkci vína s chráněným označením a tím i se specifikací produktu.

ABSTRACT

The text deals with the question of the admissibility of using another person's equipment (including employees) in the production of a product with a protected designation, especially wine. The text comments on the judgment of the Court of Justice of the EU C-354/22 (Weingut A), which defined the conditions under which this practice complies with the requirements for the production of wine with a protected designation and thus also with the product specification.

Klíčová slova

Označení původu, zeměpisné označení. Požadavky na výrobu produktu s chráněným označením. Specifikace. Nájem zařízení jiného. Užití zaměstnanců jiného při výrobě produktu. Evropská unie. Víno. Zemědělské produkty. Lihoviny.

Key words

Designation of origin, geographical indication. Requirements for the production of a product with a protected designation. Specifications. Renting another's equipment. Use of another's employees in the production of the product. European Union. Wine. Agricultural products. Spirits.

1. Obecný úvod

Na stránkách časopisu Duševné vlastnictvo komentujeme některá zásadní soudní rozhodnutí ve věcech označení původu a zeměpisných označení.² Tímto článkem v tom volně pokračujeme a zaměříme se na rozsudek Soudního dvora EU C-354/22 (Weingut A), které se zabývá zásadními

otázkami souladu se specifikací v případě, že je při výrobě použito zařízení jiného.

Specifikace má klíčový význam v evropsko-unijním právu označení původu a zeměpisných označení, její splnění je u výrobců ověřováno. Na tom nic nezměnilo ani [Nařízení \(EU\) 2024/1143 \[GIWSAR\]](#), které s účinky od 13.05.2024

* Publikovaný komentář nepodliehal recenznímu konaniu

1 JUDr. Michal Černý Ph.D. je odborným asistentem Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, patentovým zástupcem (M+D) a ETMA & EDA - kvalifikovaným zástupcem před EUIPO.

2 např. ČERNÝ, Michal. Komentář rozhodnutí Soudního dvora C-432/18 (Aceto Balsamico di Modena) In Duševné vlastnictvo, 2020, 2. S.21-25. ISSN 1335-2881. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2020/obsahDV_2002.pdf, dále např. ČERNÝ, Michal. Komentář rozsudku Soudního dvora EU C-159/20 (Komise x Dánsko) [Feta III] - na cestě k extraterritorialitě práva označení zeměpisného původu EU do třetích zemí? In Duševné vlastnictvo, 2022, 3-4. S.76-82. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2022/eDV_220304.pdf nebo také ČERNÝ, Michal. Komentář rozsudku Soudního dvora EU C-522/21 - k minimální paušální výši náhrady (čtyřnásobku licenčního poplatku). In Duševné vlastnictvo, 2023, 1-2. S.42-45. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/casopis%20DV/eDV_2301.pdf

zcela nahradilo dřívější Nařízení (EU) 1151/2012 a podstatně redukovalo obsah Nařízení (EU) 1308/2013 a Nařízení (EU) 2019/787 - přinejmenším pokud jde o úpravu ochrany označení původu a zeměpisných označení. Některá specifická ustanovení v obou posledně uvedených nařízeních zůstala zachována, mezi nimi požadavky na produkci a také požadavky na obsah specifikace produktu.

Specifikace produktu je i nadále součástí každé žádosti o chráněné označení a každý producent, který vyrábí produkt v souladu se specifikací a podrobí se úřednímu ověření s pozitivním výsledkem, má nevýhradní užívací právo užít chráněné označení na svém produktu. Za kontrolu specifikace produktů pocházejících z členského státu odpovídá tento členský stát. Způsob úředního ověření (z možností daných nařízením) vybírá a ve své národní adaptační úpravě normuje členský stát.

V Česku a na Slovensku kontrolu specifikace provádí orgány moci veřejné povahy správních úřadů. M.j. je jejich uvedení součástí specifikace unijního označení.

Producenti zemědělských produktů, vín a lihovin často v rámci své produkční a soutěžní činnosti racionálně hledají ekonomické postupy, které jsou považovány za „ještě souladné s právem“. To platí obecně i pro producenty výrobků s některým z chráněných označení.

Pro výrobky s chráněným označením stanoví unijní úprava v nařízeních další podmínky, které shora uvedené možnosti objektivně omezují. Spočívají v samotné definici chráněných označení, pro jejichž ochranu se vyžaduje:

- doložení vazby mezi vlastnostmi produktu a produkční oblastí
- provedení všech nebo aspoň jednoho výrobního kroku a produkční oblasti.

Požadovaná síla vazby a požadavky na produkci jsou ve shora uvedené skupině vín, zemědělských produktů a lihovin různé. Nejsilnější síla vazby je vyžadována pro vína s označením původu - u nichž produkt (víno):

1. musí mít jakost (případně jinou vlastnost) převážně nebo výlučně danou zeměpisným prostředím (vč. přírodních a lidských faktorů) a
2. veškeré hrozny musí pocházet z produkční oblasti dle specifikace a
3. výroba musí proběhnout v produkční oblasti dle specifikace.³

³ viz. čl. 93(1)(a) Nařízení (EU) 1308/2013

⁴ definice je v čl. 5(1)(druhém pododstavci) [Nařízení \(EU\) 2024/1143 \[GIWSAR\]](#)

⁵ definice označení původu zemědělských produktů je v čl. 46(1) [Nařízení \(EU\) 2024/1143 \[GIWSAR\]](#)

⁶ pacht obchodního závodu (případně jeho části) je v českém právu vymezen ve zvláštních ustanoveních §§ 2349 - 2357 zákona 89/2012 Sb., Občanského zákoníku (dále také jen „OZ“); obchodní závod je vymezen v ustanovení § 502 OZ

Podobně přísné jsou požadavky na označení původu zemědělských produktů,⁴ u něhož jakost (případně jiná vlastnost) musí být rovněž převážně nebo výlučně dána zvláštním zeměpisným prostředím v produkčním území a veškeré kroky produkce musí proběhnout v zeměpisné oblasti vymezené ve specifikaci.⁵

Definiční požadavky na zeměpisná označení vín, zemědělských produktů a lihovin jsou obecně mírnější - není striktně vyžadována zvláštní jakost převážně nebo výlučně dána zvláštním zeměpisným prostředím, ale úpravy v nařízeních se (v souladu s Dohodou TRIPS) spokojí s tím, že jakost nebo pověst (případně i jinou vlastnost) produktu lze v podstatě přičíst zeměpisnému původu zboží a je splněn minimální požadavek na produkci v oblasti uvedené ve specifikaci. Pro vína se zeměpisným označením je vyžadováno nejméně 85% hroznů z produkční oblasti a provedení celé výroby v ní. Pro zeměpisná označení zemědělských produktů a lihovin postačí provedení aspoň jednoho výrobního kroku v zeměpisné oblasti. Specifikace konkrétního označení ovšem může stanovit přísnější podmínky, které se pak aplikují na produkci výrobku s konkrétním označením.

Jen na margo se sluší poznamenat, že ochranu mají označení původu i zeměpisná označení totožnou.

Protože vlastnosti výrobku s označením jsou individuálně ověřovány u každého producenta na soulad se specifikací, obecně se předpokládá, že každý producent výrobku s chráněným označením vyrábí produkt ve svém závodě a pod svým označením jej následně uvádí na trh.

Nařízení obecně neřeší, jsou-li při výrobě přípustné některé obecně užívané (a právem státu pro smluvní právo pravidelně normované) obchodní praktiky, jako je např. nájem, pacht, - vč. ev. pachtu obchodního závodu (v Česku)⁶, nájmu následnou opcí na koupi (leasing) nebo outsourcing některých činností třetí osobou.

2. Otázka přípustnosti krátkodobého užití zařízení jiného - podmínky souladu se specifikací (vína) - C-354/22 (Weingut A)

Při ověřování splnění podmínek specifikace chráněného označení se úředně ověřují vlastnosti výrobku - v tomto případě vína a soulad procesu produkce u konkrétního výrobce se specifikací. Pro vína jsou stanoveny přísnější podmínky týkající se tzv. vinifikace, nicméně v zásadě jde stále o zajištění splnění podmínek specifikace.

V souvislosti s posuzováním specifikace (a případně také s řešením sporů mezi výrobci) je na místě obecná otázka, v jakém rozsahu musí specifikací požadované produkční kroky nebo ucelenou část produkce ve smyslu aplikovatelného nařízení provádět výrobce, jehož název nese výrobek. Konkrétně se jedná o otázku případných pronájmů (ev. pachtů) obchodního závodu jiného nebo zařízení nacházející se v obchodním závodě jiného. Což se skutečně stalo a bylo předmětem sporu mezi výrobcem vína (Weingut A) a spolkovou zemí Porýní - Falc.⁷ Podmínkou užití některého z výrazů odkazujících na konkrétního producenta (např. název podniku) je dle Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33 (čl. 54):

- uvedení na etiketě vína s některým z chráněných označení⁸ a současně
- byly hrozny sklizeny na vinicích, které jsou obhospodřovány producentem a celá vinifikace proběhla v podniku tohoto výrobce.

Německá úprava (Nařízení o víně) povoluje uvedení označení podniku na vínech vyjmenovaných kategorií⁹ pouze v souladu s podmínkami čl. 54 shora uvedeného prováděcího nařízení.

Společnost Weingut A má sídlo v oblasti Moselle v obci Zell. Vyráběla víno z hroznů z vlastních vinic i z vinic jiných vlastníků, které měla pronajaté. Jedna z pronajatých vinic se nacházela cca 70 km od obce Zell, a to v podniku jiného vinaře (B).

Na základě nájemní smlouvy mezi Weingut A a vinařem B tento vinař B obhospodaruje vinice pronajaté společnosti Weingut A, a to podle jejích pokynů. Kromě toho společnost Weingut A každoročně pronajímá k výlučnému užití lisovnu, a to vždy na dobu 24 hodin od sklizně. Během tohoto období je lisovna k dispozici výhradně pro zpracování hroznů pocházejících z pronajatých vinic.

Lisování provádí vinař B (včetně zajištění svými vlastními zaměstnanci), a to podle enologických postupů společnosti Weingut A. Získané víno je plněno do nádrží přepravených do závodu Weingut A jejími zaměstnanci.

Spolková země Porýní-Falc měla za to, že pro víno vinifikované v závodě vinaře B nemůže společnost Weingut A použít označení „Weingut“ a „Gutsabfüllung“, protože:

- vinifikace probíhala v prostorách vinaře B a
- lisování hroznů neprováděli zaměstnanci společnosti Weingut A, ale zaměstnanci vinaře B.

Společnost Weingut A se u Správního soudu v Trevíru, Německo (Verwaltungsgericht Trier) domáhala určení, že označení „Weingut“ a „Gutsabfüllung“ používat může i vínem vyrobených shora uvedeným postupem. Prvoinstanční soud jí vyhověl rozsudkem ze dne 16.05.2019.

Spolková země Porýní - Falc podala odvolání k Vrchnímu správnímu soudu Porýní-Falc (Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz), který 12.08.2020 odvolání vyhověl, prvoinstanční rozsudek změnil tak, že žalobu zamítl.

Společnost Weingut A podala revizní opravný prostředek ke Spolkovému správnímu soudu (Bundesverwaltungsgericht).

Spolkový správní soud konstatoval, že v Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33 není definován podnik.

A protože měl Spolkový správní soud pochybnosti o tom, zda-li „celá“ vinifikace proběhla ve vinařském podniku, jehož název nese víno, ve smyslu čl. 54 odst. 1 druhého pododstavce nařízení v přenesené pravomoci 2019/33, pokud tento podnik lisuje hrozny v lisovně pronajaté na dobu 24 hodin od jiného vinařského podniku, podal Soudnímu dvoru EU předběžné otázky takto:

- 1) Je možné, aby celá vinifikace proběhla ve [vinařském podniku, jehož název nese víno] ve smyslu čl. 54 odst. 1 druhého pododstavce [nařízení v přenesené pravomoci 2019/33], pokud k lisování hroznů dochází v lisovně pronajaté na 24 hodin od jiného vinařského podniku, která je v této době k dispozici výlučně vinařskému podniku, jehož název nese víno?
- 2) Je v případě kladné odpovědi nezbytné, aby lisování hroznů provedli nebo na ně alespoň přímo na místě dohlíželi pracovníci vinařského podniku, jehož název nese víno, nebo mohou lisování podle pokynů vinařského podniku, jehož název nese víno, provádět i pracovníci vinařského podniku pronajímajícího lisovnu?
- 3) Pokud mohou lisování provádět i pracovníci vinařského podniku pronajímajícího lisovnu, může být těmito pracovníkům v případě výskytu neočekávaných problémů přiznáno oprávnění zasáhnout na základě samostatného rozhodnutí do lisování?
- 4) Brání přičtení vinifikace vinařskému podniku, jehož název nese víno, pokud má vinařský podnik pronajímající lisovnu a provádějíci lisování vlastní zájem na způsobu provádění lisování, protože ve smlouvě o obhospodřování vinic, která byla s tímto podnikem rovněž uzavřena, je k úplatě za obhospodřování, která se vztahuje

⁷ jde jednu ze spolkových zemí Spolkové republiky Německo

⁸ označení původu nebo zeměpisné označení

⁹ Federweißer, Landwein (regionální vína), Qualitätswein (jakostní vína), Prädikatswein (vína vyšší jakosti), Sekt b.A. (šumivá vína), Qualitätsperlwein b.A. (jakostní šumivá vína) nebo Qualitätslikörwein b.A. (jakostní likérová vína)

k ploše obdělávané půdy, sjednán příplatek za každý hektolitr Kabinettwein, Spätlesewein (pozdní sběr) a Auslesewein, který je závislý na výnosu a jakosti vína?“

3. Výroky rozsudku Soudního dvora EU

Soudní dvůr EU se těmito otázkami zabýval jako předběžnými ve věci [C-354/22 \(Weingut A\)](#):

- přípustnosti provedení lisování v krátkodobě pronajatém zařízení od jiného výrobce (obchodním závodě jiného) a
- lze-li celou vinifikaci považovat za provedenou výrobcem i když se na lisování podíleli zaměstnanci jiného výrobce

pro účely zahrnutí vinifikace výrobcem, jehož jméno výrobek nese.

Na tyto otázky Soudní dvůr EU ve svém rozsudku [C-354/22 \(Weingut A\)](#) odpověděl, že:

1) krátkodobý pronájem zařízení od jiného vinařského podniku, nevylučuje, aby se mělo za to, že celá vinifikace proběhla ve vinařském podniku, jehož název nese víno, ve smyslu tohoto ustanovení, pokud je toto zařízení dáno k dispozici výlučně vinařskému podniku, jehož název nese víno, na dobu nezbytnou pro lisování a pokud posledně zmíněný podnik zajišťuje skutečné vedení, intenzivní a ustavičný dohled a nese odpovědnost za tuto operaci;

2) vinifikace je provedena výrobcem, který si lis najal od jiného výrobce (včetně obsluhy zaměstnanci pronajímatele), pokud výrobce vína - nájemce lisu zajišťuje skutečné vedení, intenzivní a ustavičný dohled a nese odpovědnost za tuto operaci.

Pokud by podmínky uvedené ve výrocih rozsudku nebylo dodrženo, znamenalo by to nesoulad s čl. 54 Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33. Pokud na podmínky tam uvedené odkazuje německá úprava také pro účely vymezení podmínek použití právem stanovených výrazů, znamenalo by to automaticky jejich nesplnění s důsledky uvedenými v národní úpravě.

4. Zobecnění rozsudku Soudního dvora EU závěrem

Výše uvedené závěry lze zobecnit také pro produkci jiných výrobků s unijně chráněným označením, pokud specifikace označení vyžaduje provedení příslušného výrobního

kroku přímo výrobcem produktu. Unijní úpravy (nařízení) vytvářejí jednotný systém ochrany označení v EU, což opakovaně deklaroval Soudní dvůr EU.¹⁰

Užití zařízení jiného (vč. ev. použití zaměstnanců) pro výrobu produktu s chráněným označením je možné tehdy, pokud výrobce produktu s označením (např. nájemce ev. pachtýř):

- má zařízení poskytnuto výlučně pro užití na výrobu svých produktů a
- nájemce zajišťuje skutečné vedení operací, ustavičný a dostatečně intenzivní dohled nad kontrolou,
- nájemce nese odpovědnost za operace na pronajatém zařízení.

Za shora uvedených podmínek lze produkci uskutečněnou na zařízení jiného (nebo v závodě jiného) připsat producentu výrobku chráněným označením.

Vždy je nutno dodržet požadavky specifikace konkrétního produktu na produkční kroky v produkční oblasti. Jejich provedení mimo produkční oblast by vedlo k objektivní nesoulad a tedy k nedodržení specifikace.

Protože jde v zásadě o kontrolu nad produkcí výrobku s chráněným označením, dlouhodobé pachtý nebo nájmy nebyly předmětem sporu a z rozsudku Soudního dvora EU vyplývá, že v zásadě nepředstavují problém (a ostatně dlouhodobý nájem vinice nepředstavoval problém ani pro spolkovou zemi Porýní-Falc).

Pokud by bylo dlouhodobě najaté zařízení (a spravované nájemcem) nebo dokonce celý obchodní závod/podnik (dle české úpravy a terminologie by se jednalo právně o pacht obchodního závodu nebo jeho části), byl by tento postup souladný s právem, neboť nájemce / pachtýř by si zajišťoval jeho provoz sám.

Uvedené obecné závěry lze přenést do oblasti označení zemědělských produktů a lihovin. Samozřejmě při respektování platného znění specifikace konkrétního označení.

Zejména specifikace zeměpisného označení zemědělského produktu může v konkrétním případě vyžadovat kumulativní splnění jiných podmínek, tedy uskutečnění více než jednoho výrobního kroku v produkční oblasti. Takové příklady jsou známy i z praxe - k tomu srov. např. [specifikaci Jihočeská Zlatá Niva \(CHZO\)](#)¹¹ nebo [specifikaci Jihočeská Niva \(CHZO\)](#).¹² V těchto případech mohou specifikace ukládat další podmínky.

¹⁰ viz. rozsudek Soudního dvora EU [C-393/16 \(„Champagner Sorbet“\)](#) a rozsudek Soudního dvora EU [C-783/19 \(„Champanillo“\)](#)

¹¹ viz. bod 3.4. aktuální znění jednotného dokumentu označení - dostupné zde: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0305\(03\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0305(03)&from=EN)

¹² viz. bod 3.4. aktuální znění jednotného dokumentu označení - dostupné zde: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0304\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021XC0304(01)&from=EN)

Použité zdroje**Odborné články a příspěvky ve sbornících**

ČERNÝ, M. Komentář rozsudku Soudního dvora EU C-159/20 (Komise x Dánsko) [Feta III] - na cestě k extraterritorialitě práva označení zeměpisného původu EU do třetích zemí? In Duševné vlastnictvo, 2022, 3-4, s. 76-82. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2022/eDV_220304.pdf

ČERNÝ, M. Komentář rozhodnutí Soudního dvora C-432/18 (Aceto Balsamico di Modena) In Duševné vlastnictvo, 2020, 2. S.21-25. ISSN 1335-2881. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/pdf/casopis_dusevne_vlastnictvo/2020/ob-sahDV_2002.pdf

ČERNÝ, M. Komentář rozsudku Soudního dvora EU C-522/21 - k minimální paušální výši náhrady (čtyřnásobku licenčního poplatku). In Duševné vlastnictvo, 2023, 1-2. S.42-45. Dostupné on-line (Open-Access): https://www.indprop.gov.sk/swift_data/source/casopis%20DV/eDV_2301.pdf

Právní předpisy Evropské unie

Nařízení (EU) 2024/1143 o zeměpisných označeních pro víno, lihoviny a zemědělské produkty, jakož i zaručené tradiční speciality, a o nepovinných údajích o jakosti pro zemědělské produkty, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) 2019/787 a (EU) 2019/1753 a zrušuje nařízení (EU) č. 1151/2012

Nařízení (EU) 1151/2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin

Nařízení (EU) 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007

Nařízení (EU) 2019/787 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/33

Právní předpisy členských států

[Česko] Zákon 452/2001 Sb., o označeních původu a zeměpisných označení

[Česko] Zákon 89/2012 Sb., Občanský zákoník

Právní předpisy mezinárodně právní povahy

Lisabonská dohoda o ochraně označení původu a zeměpisných označení (ve znění Ženevského aktu **Lisabonské dohody o ochraně označení původu a zeměpisných označení**)

Soudní rozhodnutí

Rozsudek Soudního dvora EU C-354/22 (Weingut A)

Rozsudek Soudního dvora EU C-783/19 („Champanillo“)

Rozsudek Soudního dvora EU C-393/16 („Champagner Sorbet“)

Ostatní zdroje

Souhrnně dále veškeré ostatní zdroje uvedené v textu nebo v poznámkovém aparátu, které by nebyly uvedené v přehledu shora

OLOMOUCKÉ PRÁVNICKÉ DNY

22.–23. května 2025

Právnická
fakulta

PŘIPRAVUJEME

XVIII. ročník mezinárodní vědecké konference